17 ta' Ġunju, 1985

Imhallfin:-

S.T.O. Carmelo Schembri, LL.D.- President Onor. Hugh Harding, B.A., LL.D., F.S.A., F.R. Hist. S. Onor. Carmelo A. Agius, B.A., LL.D.

Roger Ruggier

versus

Oliver Ruggier u Dr. Philip Galea LL.D. bhala mandatarju ta' l-assenti Tanya Malone

Čessjoni ta' Drittijiet Inkorporali - Kodići Čivili

Fejn il-konvenju huwa ćessjoni ta' drittijiet inkorporali, hemm dubbju jekk id-disposizzjoni tas-subartikolu (2) ta' I-Artikolu 1407 tistax tiĝi applikata. Ĝie diversi drabi deĉiż mill-Qrati tagħna li I-artikolu 1407 (2) ma japplikax ghall-każijiet oħra ħlief ghal dak ta' bejgħ.

Il-Qorti:-

Rat l-att tac-citazzjoni fil-Prim'Awla tal-Qorti Civili li bih l-attur premessi d-dikjarazzjonijiet necessarji u moghtija l-provvedimenti opportuni, premess illi fil-5 ta' Jannar, 1976, skond skrittura annessa (Dok. "A") il-konvenuti obbligaw ruhhom li jbieghu lill-attur is-sehem taghhom indiviz milleredità tal-mejtin genituri komuni skond il-pattijiet u kondizzjonijiet hemm indikati, u premess illi l-konvenuti ghalkemm debitament avzati, naqsu milli jidhru ghall-kuntratt

meta ģew imsejha ghall-istess kuntratt, talab li l-konvenuti jigu kkundannati minn din il-Qorti jassenjaw sehmhom ta' l-eredità tal-ġenituri taghhom favur l-attur taht il-pattijiet u kondizzjonijiet indikati fl-iskrittura Dokument "A" hemm annessa; bl-ispejjes;

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet ta' Dottor Philip Galea bhala mandatarju ta' l-assenti Tanya Malone li biha eċċepixxa li hu dejjem lest jersaq ghall-assenjazzjoni in kwistjoni u ghalhekk jipprotesta ghall-ispejjes inutili ta' din il-kawża f'dawk li jirrigwarda Tanya Malone; salvi eċċezzjonijiet ulterjuri;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut Oliver Ruggier li biha eccepixxa;

- (1) li d-domanda ta' l-attur ghandha tigi michuda peress li c-citazzjoni ma saritx fit-terminu tal-konvenju;
- (2) li subordinatament l-iskrittura esibita maċ-ċitazzjoni hi nulla minhabba zball li jaffettwa s-sustanza ta' l-oġġett talkontrattazzjoni; salvi eċċezzjonijiet oħra;

Rat is-sentenza ta' dik il-Qorti tat-22 ta' Marzu, 1977 li laqghet 1-ewwel eccezzjoni sollevata mill-konvenut Oliver Ruggier, bl-ispejjes kontra l-attur, stante li l-attur ma agixxiex tempestivament, u ddifferiet il-kawża ghat-trattazzjoni ulterjuri da parti tal-konvenut Dr. Phillip Galea nomine, u dan wara li kkunsidrat dwar din l-imsemmija l-ewwel eccezzjoni:

Illi din il-kawża tirrigwarda talba ta' l-attur końtra żewġ hutu, li huma l-konvenuti, sabiex jigu kkundannati jasser jaw sehemhom ta' l-eredità tal-genituri taghhom favur l-attur taht il-pattijiet u kondizzjonijiet indikati fl-iskrittura tal-5 ta' Jannar, 1976. Fil-klawsola numru 2 gie miftiehem li "l-assenjament definitiv isir fi zmien tliet gimghat mill-gurnata li Roger Ruggier jinforma lill-partijiet li ottjena il-'clearance' tas-C.I.R. biex issir dan l-assenjament (sic)" (fol.4 tal-process);

Mill-ittra esibita fil-pagna 13 tal-process, jirrizulta li Roger Ruggier baghat ittra fit-18 ta' Awissu, 1976 lil Oliver Ruggier fejn gharrfu li hu ottjena il-'clearance' tal-Kummissarju tat-Taxxi Interni rigward id-denunzja ta' l-eredità ta' missierhom li miet fl-20 ta' Dicembru, 1975, u aktar l-isfel fl-ittra, l-attur ghamel car li l-perjodu tat-tliet gimghat beda jghaddi minn dik id-data;

Fid-dibattitu orali, l-attur issottometta li nonostante li f'din l-ittra, l-attur qal li kien ottjena il-'clearance', fil-fatt din ma kienx ottjeniha, u kellu biss informazzjoni li l-wirt ma kienx taxxabbli; u li ghalhekk il-perjiodu ta' tliet ĝimghat ma bediex jiddekorri mit-18 ta' Awissu, 1976;

Il-Qorti tosserva li hu veru li l-'clearance' tas-C.I.R. sabiex isir il-kuntratt hi mehtiega biex jista' jigi pubblikat l-att, però jirrizulta mill-klawsola numru 6 ta' l-iskrittura li hu kellu jiehu hsieb li jipprezenta id-denunzja, u mill-klawsola numru 2 fuq citata, jidher li t-terminu ta' tliet gimghat kellu jghaddi mhux mill-otteniment tal-'clearance', iżda mill-jum li fih l-attur javża, lill-konvenuti li ottiena l-'clearance'. Wara li jghaddi dan il-perjodu, il-konvenuti kienu intitolati li jhossu ruhhom liberi mill-obbligi assunti fl-iskrittura, fil-każ li l-attur ma jkunx wera l-hsieb li jrid li jinforza d-drittijiet tieghu;

Fil-każ preżenti nsibu li t-terminu tat-tliet gimghat beda

jiddekorri mit-18 t'Awissu, 1976, ģaladarba l-attur stess ta' l-avviž rikjest skond il-ftehim f'dak il-jum u tliet ģimghat skadew fit-8 ta' Settembru, 1976. Iċ-ċitazzjoni ģiet prežentata fl-24 ta' Settembru, 1976, u qabel ma skada t-terminu tat-tliet ģimghat, l-attur ma ppreženta ebda att ģudizzjarju biex juri li qed jinsisti li jžomm fermi d-drittijiet tieghu;

Is-soluzzjoni tal-każ kienet tkun aktar cara u definita li kieku kellu jigi applikat dak li gie dispost fis-subartikolu (2) ta' l-artikolu 1407 tal-Kodici Čivili, kif gie emendat bl-Att XXVII tal-1976, peress li dan jiddisponi car li kien jinhtieg li jigi prežentat att gudizzjarju qabel ma jiskadi ż-żmien, u li mbaghad iċ-citazzjoni ssir fi żmien tletin jum minn meta jaghlaq iż-żmien. Bhal ma inghad digà, fil-każ preżenti, l-attur naqas li jippreżenta l-att gudizzjarju, u b'hekk iddekada mid-drittijiet tieghu;

Però, hemm dubbju jekk din id-disposizzjoni ta' lartikolu 1407 (2) tistax tiĝi applikata, *invista* li l-konvenju bejn il-kontendenti hu ta' ĉessjoni ta' drittijiet inkorporali konsistenti fi drittijiet ereditarji, u ĝie diversi drabi deĉiż mill-Qrati taghna li l-artikolu 1407 (2) ma japplikax ghall-każijiet ohra hlief ghal dak ta' bejgh (Ara: Appell 'Bartolo - vs - Cilia', 24/3/1947, Vol.XXXIII, I, 568, li kien dwar promessa ta' bejgh ta' l-azjenda kummerĉjali u ĝurisprudenza hemm ĉitata: Vol.XVI,p.60, p.227; XV p.194, u ohrajn);

Fil-każ preżenti, anke jekk mhiex applikabbli din iddisposizzjoni ta' l-artikolu 1407 (2), il-Qorti ssib li, qabel ma jiskadi t-terminu ta' tliet ġimgħat miftiehem, l-attur kellu lobbligu li juri b'att ġudizzjarju li jrid iżomm fermi d-drittijiet tiegħu u mbagħad jippreżenta ċ-ċitazzjoni fi żmien raġonevoli wara; Fin-nuqqas ta' din l-interpellazzjoni ģudizzjarja qabel ma skada t-terminu il-konvenut Oliver Ruggier kien ģustifikat jikkunsidra ruhu bhala mahlul mill-obbligi assunti fil-konvenju msemmi li ghadda t-terminu espresssament miftiehem;

Ghaldaqstant 1-ewwel eccezzjoni sollevata mill-konvenut Oliver Ruggier timmerita li tigi milqugha;

Stante li 1-kawża kienet giet differita ghad-deciżjoni dwar din 1-eccezzjoni sollevata minn wiehed mill-konvenuti, u 1-konvenut Dr.Philip Galea nomine ma kellux 1-opportunità li jittratta 1-eccezzjoni tieghu dwar 1-ispejjes, il-Qorti ser tiddiferixxi 1-kawża ghat-trattazzjoni dwar 1-eccezzjoni ta' Dr.Philip Galea nomine;

Rat in-nota ta' l-appell u l-petizzjoni ta' l-attur li appella minn dik is-sentenza u talab lil din il-Qorti tirrevoka l-istess sentenza,bl-ispejjes tal-konvenuti appellati;

Rat I-atti kollha rilevanti u opportuni;

Semghet bil-gurament lill-attur appellant;

Semghet it-trattazzjoni ta' l-appell mid-difensuri talpartijiet;

Ikkunsidrat:

Illi kif jidher mill-klawsola numru (2) ta' l-iskrittura tal-5 ta' Jannar, 1976 (fol.4) il-partijiet ftiehmu "illi l-assenjament definittiv isir fi zmien tliet gimghat mill-gurnata li Roger Ruggier (i.e. l-attur appellant) jinforma lill-partijiet li ottjena l-clearance tas-C.I.R. biex isir dan l-assenjament";

Bl-ittra tat-18 t'Awissu, 1976 (fol.13) l-imsemmi Roger Ruggier informa lill-konvenut Oliver Ruggier illi huwa "ottjena l-'clearance' tal-Kummissarju tat-Taxxi Interni rigward iddenunzja ta' l-eredità ta' missierhom li miet fl-20 ta' Dicembru, 1975", u bl-istess ittra ghamel riferenza ghall-imsemmija skrittura tal-5 ta' Jannar, 1976, u spicca biex jghid li skond din l-iskrittura it-trasferiment fi zmien tliet gimghat mid-data ta' l-istess ittra, cjoè mit-18 t' Awwissu 1976;

Kif tajjeb irrilevat l-Ewwel Qorti fis-sentenza appellata, it-terminu ta' tliet gimghat kellu jibda jghaddi mill-gurnata li fih l-attur jinforma lill-konvenuti li ottjena l-'clearance', u mhux mill-otteniment tal-'clearance', u dan jaqbel mieghu anke l-istess attur, kif jidher car mill-imsemmija ittra tat-18 t'Awissu, 1976;

Ma jistax ikun hemm dubbju, ghalhekk, li meta l-attur informa lill-konvenut Oliver Ruggier li huwa kien ottjena l-'clearance', almenu fil-konfront ta' l-istess Oliver Ruggier beda jiddekorri t-terminu ta' tliet ģimghat, u la darba l-attur halla dan it-terminu jiskadi bla ma ghamel ebda att ģudizzjarju biex juri li jrid iżomm fermi d-drittijiet tieghu fit-termini tal-ftehim, l-imsemmi Oliver Ruggier kien ģustifikat jikkonsidra ruhu mahlul mill-ftehim raģģunt bl-imsemmija skrittura tal-5 ta' Jannar, 1976;

Ix-xhieda ta' l-attur appellant tat-28 ta' Frar, 1983, quddiem din il-Qorti, ma tbiddel bl-ebda mod il-pozizzjoni. Bl-iskrittura tal-5 ta' Jannar, 1976, l-attur assuma l-inkarigu li jaghmel id-denunzja tas-successjoni, u kien hu stess li fit-18 t'Awissu, 1976, informa lill-konvenut Oliver Ruggier li kien ottjena l-'clearance' minghand il-Kummissarju tat-Taxxi Interni u attiralu l-attenzjoni li allura beda jiddekorri t-terminu tat-tliet gimghat miftiehem bejn il-partijiet. Kien ukoll l-attur ukoll li halla dan it-terminu jiskadi bla ma pprezenta l-ebda att

ģudizzjarju biex jissalvagwardja d-drittijiet tieghu fi zmien utili qabel l-iskadenza tat-terminu li d-dekorriment tieghu ģie provokat minnu stess;

Ghal dawn il-motivi, ghalhekk, tiddecidi billi tichad lappell u tikkonferma s-sentenza appellata, bl-ispejjes kontra l-attur appellant, u tordna li l-atti tal-kawża jigu rinvjati lill-Onorabbli Prim'Awla tal-Qorti Civili ghat-trattazzjoni ulterjuri u eventwali deciżjoni dwar l-eccezzjoni ta' Dr. Philip Galea nomine kif inghad fis-sentenza appellata.